



د افغانستان اسلامي جمهوریت
د عدلیې وزارت

سرمجاریک

فوق العاده کڼه

- د ټولیزو رسنیو قانون
- د اساسی قانون پر تطبیق د څارنی
- د خپلواک کمیسیون قانون
- قانون رسانه های همگانی
- قانون کمیسیون مستقل نظارت
- بر تطبیق قانون اساسی

تاریخ نشر: (۱۵) سرطان سال ۱۳۸۸ هـ . ش

نمبر مسلسل: (۹۸۶)

د خپريدو نېټه: د ۱۳۸۸ هـ . ش کال د چنگاښ د میاشتي (۱۵)

پوله پسي شمېر: (۹۸۶)

در این شماره :

- ۱- قانون رسانه های همگانی از صفحه (۱-۴۴) .
- ۲- قانون کمیسیون مستقل نظارت بر تطبیق قانون اساسی از صفحه (۴۵-۵۵) .

د امتیاز خاوند: د عدلیې وزارت

مسئول چلوونکی : حیدر "محقق"

۰۷۰۰۰۸۸۱۲۸

د دفتر تېلفون : ۲۱۰۳۳۷۵

مرستیال: نور علم

۰۷۰۰۱۴۷۱۷۸

مهمتم: محمد جان

۰۷۰۰۳۹۵۲۹۲

وب سـایت : www.moj.gov.af

قیمت این شماره : (۵۰) افغاني

تیراژ چاپ اول: (۴۰۰۰) جلد

آدرس: وزارت عدلیه، ریاست نشرات، چهارراهی پشتونستان، کابل

د افغانستان د اسلامي

جمهوريت رياست

گڼه : (۵۸۶۰)

نېټه : ۱۳۸۸/۴/۹

د عدليې وزير محترم سروردانش!

د ټوليزو رسنيو قانون چې دولسي

جرگې د ۱۳۸۷/۶/۱۰ نېټې (۹۶)

گڼې مصوبې پر بنسټ دهغې د ټولو

غړود رايو په دوو ثلثو بيا تصويب

شو، د افغانستان د اساسي قانون له

حکمونو سره د هغه د ځينو موادو د

تناقص له امله، دنوموړي قانون د

(۱۲۱) مادې د حکم له په پام کې

نيولو سره د هغه د مطابقت د څېړنې

په غرض، د افغانستان د اسلامي

جمهوريت سترې محکمې ته ارجاع

او دادی د سترې محکمې دعالي

شوري قرار دهغې ادارې د

۱۳۸۸/۱/۲۶ نېټې (۱۷) گڼې

ليک په ضميمه رارسېدلی او تاسوته

شماره : (۵۸۶۰)

تاريخ : ۱۳۸۸/۴/۹

محترم سروردانش وزير عدليه!

قانون رسانه های همه گاني که

به اساس مصوبه شماره (۹۶)

مؤرخ ۱۳۸۷/۶/۱۰ ولسی

جرگه مجدداً به دو ثلث

آرای کل اعضای آن تصویب

گردید نسبت تناقض برخی

از مواد آن با احکام قانون

اساسی افغانستان، بارعایت حکم

ماده (۱۲۱) قانون مذکور

غرض بررسی مطابقت آن به

ستره محکمه جمهوری اسلامی

افغانستان ارجاع و اینک قرار

شورای عالی ستره محکمه در

ضمیمه نامه شماره (۱۷) مؤرخ

۱۳۸۸/۱/۲۶ آن اداره واصل

در واستول شو خو په رسمي جريده
کې د ټوليزو رسنيو قانون او سترې
محکمې دعالي شوري د قرار په
خپرولو لاس پورې کړی .

گرديد تا به نشر قانون رسانه های
همه گانی و قرار شورای عالی
ستره محکمه درجریده رسمی
اقدام نمایند.

حامد کرزی

د افغانستان د اسلامي

جمهوريت رئيس

حامد کرزی

رئيس جمهوری اسلامي

افغانستان

ولسي جرگه

مصوبه

د ټوليزو رسنيو قانون

د ټولو غړو په دوه ثلثه رأيو سره

پرله پسي گڼه : (۹۶)

د تصويب نېټه : ۱۳۸۷/۶/۱۰

ولسي جرگې د ۱۳۸۷/۶/۱۰ نېټې د

يکشني په ورځ په عمومي غونډه

کې د اساسي قانون د څلورنوي پمې

مادې د حکم پر بنسټ د ټوليزو

رسنيو قانون د دوه يم ځل لپاره د

ټولو غړو په دوه ثلثه رأيو سره

تصويب کړ .

په درنښت

امان الله پيمان

دولسي جرگې دوه يم نائب

ولسي جرگه

مصوبه

قانون رسانه های همگانی

به دوثلث آرای کل اعضا

شماره مسلسل : (۹۶)

تاریخ تصویب : ۱۳۸۷/۶/۱۰

ولسي جرگه در جلسه عمومي

روز یکشنبه مورخ ۱۳۸۷/۶/۱۰

خویش به تاسی از حکم ماده

نود و چهارم قانون اساسی ،

قانون رسانه های همگانی را

مجدداً به دوثلث آرای کل

اعضاء تصویب نمود .

با احترام

امان الله پيمان

نائب دوم ولسي جرگه

جمهوری اسلامی افغانستان

ستره محکمه

شورای عالی

قرار قضائی نمبر (۶) مؤرخ

۱۳۸۸/۱/۲۶ شورای عالی

ستره محکمه جمهوری اسلامی

افغانستان

شورای عالی ستره محکمه درمورد
کسب رای اعتماد رئیس رادیو
تلویزیون ملی از ولسی جرگه ، قرار
ذیل را صادر نمود :

کسب رای اعتماد ذواتیکه
باید از ولسی جرگه تأیید گردد
در متن قانون اساسی به صراحت
تسجیل گردیده که عبارتند
از:

۱- وزراء ، لوی څارنوال ، رئیس
بانک مرکزی ، رئیس امنیت ملی و
رئیس سره میاشت حسب حکم فقره
(۱۱) ماده (۶۴) .

۲- رئیس و اعضای ستره

د افغانستان اسلامي جمهوریت

ستره محکمه

عالي شوري

د افغانستان اسلامي جمهوریت

د سترې محکمې دعالي شوري

د ۱۳۸۸/۱/۲۶ نېټې د (۶)

گڼې قضائي قرار

دسترې محکمې عالي شوري له
ولسي جرگې څخه دملي راديو
تلویزیون دریس دباورد رای اخستې
په هکله لاندې قرار صادر کړ:

دهغوذواتو د باور د رایو اخیستل
چې باید دولسي جرگې لخوا تأیید
شي ، د اساسي قانون په متن کې په
صراحت سره تسجیل شويدي چې
عبارت دي له:

۱- وزیران، لوی څارنوال، دمرکزي
بانک رئیس، دملي امنیت رئیس او د
سرې میاشتي رئیس، د (۶۴) مادې
د (۱۱) فقرې له حکم سره سم .

۲- دسترې محکمې رئیس او غړي

- د(۶۴) مادې د(۱۲) فقرې له حکم سره سم .
- ۳- داساسي قانون پر تطبيق باندې د څارنې دخپلواک کمېسيون غړي، د اساسي قانون د(۱۵۷) مادې له حکم سره سم.
- څرنګه چې ليدل کېږي دولسي جرګې په واسطه دپورته يادو شوو ذواتو د ټاکنود تاييد شرط، يو منصوص امر دی، هرډول ايزاد پرهغه داساسي قانون دتعديل په معني دی چې يوازې د لويې جرګې واک ګڼل کېږي .
- دزياتو معلوماتو لپاره بايد زياته کړو چې د لويې جرګې له جوړېدو دمخه داساسي قانون دمسودو په ټولونسخوکې، د(۶۴) مادې (۱۱) فقره، پدې متن تسجيل شوې وه:
- دوزبرانو او لوی څارنوال ټاکنې، دولسي جرګې په تاييد اود هغوی عزل او استعفي .
- (۱) ګڼې ضميمې ته دې مراجعه وشي .
- محکمه حسب فقره (۱۲) ماده (۶۴) .
- ۳- اعضاءي کميسيون مستقل نظرات بر تطبيق قانون اساسي حسب حکم ماده (۱۵۷) قانون اساسي.
- طوريکه دپدې مې شود شرط تاييد تعيين ذوات فوق الذکر توسط ولسي جرګه طبق مواد فوق الذکر قانون اساسي امر منصوصی بوده هرگونه ايزاد برآن به معني تعديل قانون اساسي که صرفاً از صلاحيت لويه جرګه مې باشد محسوب مې گردد.
- برای معلومات بیشتر بايد علاوه نمود که در تمام نسخه های مسوده های قانون اساسي قبل از تدوير لويه جرګه فقره (۱۱) ماده (۶۴) به اين متن تسجيل گردیده بود :
- تعيين وزرا و لوی څارنوال به تاييد ولسي جرګه وعزل و قبول استعفاي آنها .
- مراجعه شوده ضميمه نمبر (۱) .

دلويې جرگې په واسطه په ياده شوې فقره کې د مرکزی بانک د رئیس ، دملې امنیت درئیس او سرې میاشتي د رئیس ایزاد ، دجلدې د(۷) په نسخه کې زیات او منظور شوی دی. (۲) گنې ضمیمې ته دې مراجعه وشي .

ځکه خو به نوموړې فقره کې بل هر ډول ایزاد پرته لدې چې د لويې جرگې لخوا اعمال شي مجاز ندی. په دې توگه د سترې محکمې عالی شورې، دولسي جرگې لخوا دملې راديو تلویزیون درئیس دټاکنې دتائیدولو شرط داساسي قانون پر خلاف حکم کوي .

وايزاد: رئیس بانک مرکزی ، رئیس امنیت ملی و رئیس سره میاشت در فقره مذکور توسط لویه جرگه در نسخه (۷) جدی علاوه و منظور گردیده. مراجعه شود به ضمیمه نمبر (۲) .

لذا هرگونه ایزاد دیگر در فقره متذکره بجز اینکه از طرف لویه جرگه اعمال گردد مجاز نمی باشد .

بناءً شورای عالی ستره محکمه شرط تائید تعیین رئیس راديو تلویزیون ملی را توسط ولسی جرگه خلاف قانون اساسی حکم می کند .

فهرست مندرجات
قانون رسانه های همگانی
فصل اول
احکام عمومی

<u>عنوان</u>	<u>مواد</u> <u>صفحه</u>
۱..... مبنی.....	ماده اول:
۱..... هدف.....	ماده دوم:
۳..... اصطلاحات.....	ماده سوم:

فصل دوم

حقوق و مکلفیت ها

۸..... آزادی فکر و بیان.....	ماده چهارم:
۹..... مطالبه معلومات.....	ماده پنجم:
۹..... حمایت قانونی.....	ماده ششم:
۱۰..... حق جواب دادن.....	ماده هفتم:
۱۱..... عدم نشر جواب.....	ماده هشتم:
۱۲..... تشکل صنفی.....	ماده نهم:

فصل سوم

تأسیس رسانه های چاپی

۱۲..... تأسیس رسانه ها.....	ماده دهم:
۱۴..... داشتن آدرس وسایر مشخصات.....	ماده یازدهم:

فصل چهارم

تأسیس رسانه های همگانی برقی

- ماده دوازدهم : تأسیس رسانه برقی ۱۴
- ماده سیزدهم : رسانه برقی عامه رادیو تلویزیون ملی افغانستان ۱۵
- ماده چهاردهم : موقعیت اداره رادیو تلویزیون ملی ۱۶
- ماده پانزدهم : مکلفیت ها و وظایف ۱۶
- ماده شانزدهم : برنامه های دینی و ملی ۱۶
- ماده هفدهم : اداره رادیو تلویزیون در حالات اضطرار ۱۷
- ماده هجدهم : حفظ برنامه ها ۱۷
- ماده نوزدهم : رسانه های برقی غیر دولتی ۱۸
- ماده بیستم : رعایت اصول ۱۸
- ماده بیست و یکم : آزادی رادیو تلویزیون های خصوصی ۱۸
- ماده بیست و دوم : رعایت توازن ۱۹
- ماده بیست و سوم : نگهداری مطالب ضبط شده ۱۹
- ماده بیست و چهارم : حق ادعا ۱۹
- ماده بیست و پنجم : مکلفیت مدیران مسؤل رسانه های برقی ۲۰

فصل پنجم

منابع مالی رسانه های همگانی

- ماده بیست و هشتم : منابع تمویل ۲۱

فصل ششم

تأسیس مطابع و مؤسسات فرهنگی

- ماده بیست و هفتم: حق تأسیس ۲۲
- ماده بیست و هشتم: جواز فعالیت ۲۳

فصل هفتم

صاحب امتیاز ، شرایط و مکلفیت ها

- ماده بیست و نهم: صاحب امتیاز ۲۳
- ماده سی ام : شرایط صاحب امتیاز ۲۳
- ماده سی و یکم: داشتن اساسنامه ۲۵
- ماده سی و دوم: ثبت رسانه ها و مؤسسات فرهنگی ۲۵
- ماده سی و سوم : رایه معلومات غرض ثبت رسانه ها و مؤسسات فرهنگی ۲۶
- ماده سی و چهارم: داشتن آدرس و نشان مخصوص ۲۷
- ماده سی و پنجم: حق مراجعه به محکمه ۲۷
- ماده سی و هشتم: انتقال ملکیت و امتیاز فعالیت ۲۸

فصل هشتم

مدیر مسؤل ، شرایط و مکلفیت های آن

- ماده سی و هفتم : داشتن مدیر مسؤل ۲۹
- ماده سی و هشتم: شرایط تعیین مدیر مسؤل ۲۹
- ماده سی و نهم: مسؤلیت از نشر مضامین ۳۰
- ماده چهلیم : رعایت حقوق انتقاد کننده و انتقاد شونده ۳۰

فصل نهم

شورای عالی رسانه ها

- مادهٔ چهل و یکم : ترکیب شورای عالی رسانه ها ۳۱
- مادهٔ چهل و دوم : کمیسیون رسانه های همگانی ۳۳
- مادهٔ چهل و سوم : وظایف کمیسیون رسانه های همگانی ۳۴
- مادهٔ چهل و چهارم : کمیسیون رادیو تلویزیون ملی افغانستان ۳۵

فصل دهم

آثار و مطالبی که تولید ، چاپ و نشر آن ممنوع است

- مادهٔ چهل و پنجم : نشر مطالب ممنوع ۳۷
- مادهٔ چهل و ششم : آژانس باختر ۳۹
- مادهٔ چهل و هفتم : سلب امتیاز ۳۹

فصل یازدهم

احکام متفرقه

- مادهٔ چهل و هشتم : حق تهیه فلم به اتباع خارجی ۴۱
- مادهٔ چهل و نهم : اطلاع از تغییرات در اساسنامه ۴۱
- مادهٔ پنجاهم : مکلفیت نمایندگی آژانس ها و رسانه های خارجی ۴۲
- مادهٔ پنجاه و یکم : ثبت کتاب ، رساله و ناشر ۴۳
- مادهٔ پنجاه و دوم : وضع قوانین ۴۳
- مادهٔ پنجاه و سوم : پرداخت مالیه ۴۴
- مادهٔ پنجاه و چهارم : تاریخ انفاذ ۴۴

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

د ټوليزو رسنيو قانون

لومړی فصل

عمومي حکمونه

مبني

لومړۍ ماده:

دغه قانون داسلام دسپېڅلي دين داصولواو حکمونوله په پام کې نيولو او داساسي قانون دڅلور دېرشمې مادې له حکم سره سم اود بشر دحقوقو دنړيوالې اعلاميې نولسمې مادې ته په پام سره د فکر او بيان د آزادۍ د حق د تأمينولو او په هېواد کې د ټوليزو رسنيو د فعاليت د تنظيمولو په مقصد وضع شوی دی .

موخه

دوه يمه ماده:

د دغه قانون موخې عبارت دي له :
۱- د فکر او بيان د آزادۍ دحق ملاتړ او تضمين .

قانون رسانه های همگانی

فصل اول

احکام عمومی

مبني

ماده اول:

این قانون با در نظر داشت اصول و احکام دین مبین اسلام و به تأسی از حکم ماده سی و چهارم قانون اساسی و رعایت ماده نهم اعلامیه جهانی حقوق بشر، به منظور تأمین حق آزادی فکر و بیان و تنظیم فعالیت رسانه های همگانی در کشور وضع گردیده است.

هدف

ماده دوم:

اهداف این قانون عبارت اند از:
۱- حمایت و تضمین حق آزادی فکر و بیان.

- ۲- د ژورنالستانو د حقوقو ملاتړ او د رسنيو د آزاد فعالیت د شرایطو تأمینول .
- ۳- د آزادو ، خپلواکو او کثرت غوښتونکو ټوليزو رسنيو د وسایلو رواجول او پرمختیا .
- ۴- د هېواد د اتباعو د فکر او احساس د څرگندولو اود وینا ، لیکنې ، رسم ، تصویر، په فیته کې د ثبتولو، تمثیل ، حرکت او نورو علمي ، ادبي ، هنري او چاپ او خپرولو د پدیدو په واسطه په عادلانه توګه دحقایقو د انعکاس د مناسبو زمینو برابرول .
- ۵- داسلام دسپېڅلي دین حکمونو او اصولوته په پام سره دبشر دحقوقو په نړیواله اعلامیه کې مسجل دبیان او ټوليزو رسنيو د اصل په پام کې نیول.
- ۶- د ټوليزو رسنيو د وسایلو له سالمې ودې سره د مرستې په منظور په داسې ډول چې وکولای شي په
- ۲- حمایت از حقوق ژورنالستان و تأمین شرایط فعالیت آزاد رسانه ها.
- ۳- ترویج و انکشاف رسانه های همگانی، آزاد، مستقل و کثرت گرا.
- ۴- فراهم نمودن زمینه های مناسب برای اظهار فکر و احساس اتباع کشور و انعکاس حقایق به طور عادلانه توسط گفتار، نوشته، رسم، تصویر، ثبت روی نوار، تمثیل، حرکت و سایر پدیده های علمی، ادبی، هنری و طبع و نشر.
- ۵- رعایت اصل آزادی بیان و رسانه های همگانی مسجل در اعلامیه جهانی حقوق بشر با رعایت اصول و احکام دین مقدس اسلام.
- ۶- کمک به منظور رشد سالم رسانه های همگانی به نحوی که بتوانند وسایل مؤثر نشر اخبار

هېواد کې د صحیحو خبرونو، اطلاعاتو، زده کړې او روزنې د خپرولو او د علم او ثقافت د غوړېدو اغېزمن وسایل وي، د خلکو نظريې له ژورنالستيکي معیارونو، اصولو او ارزښتونو (صداقت، نا پلوی او توازن) سره سم منعکس کړي.

اصطلاحگانې

درېیمه ماده:

په دې قانون کې لاندې اصطلاحگانې دغه مفاهیم لري:

۱- رسنۍ: له لاندنيو وسایلو څخه

په گټې اخیستې سره د پیغام، معلوماتو او اطلاعاتو د لېږدونې وسیله ده:

۱- برېښنايي رسنۍ: راډیو،

تلویزیون، کبلي شبکه او انټرنټ.

۲- چاپي رسنۍ: ورځپاڼه، جريده

(اووه نيزه، پنځلس ورځنۍ خپرونه،

مياشتنۍ، گاهنامه (تقويم)، فصل نامه،

کلنۍ، پوسټر او خبرنامه).

۲- په دې قانون کې ټوليزې رسنۍ

په لاندې ډولونو وېشل کېږي:

صحیح، اطلاعات، آموزش، تربیت و شگوفایی علم و ثقافت در کشور بوده، نظریات مردم را مطابق با معیارها، اصول و ارزشهای ژورنالیستی (صداقت، بی طرفی و توازن) انعکاس دهد.

اصطلاحات

ماده سوم:

اصطلاحات آتی در این قانون دارای مفاهیم ذیل می باشد:

۱- رسانه: وسیله انتقال پیام،

معلومات و اطلاعات با استفاده از

وسایل آتی می باشد:

۱- رسانه برقی: راډیو، تلویزیون،

شبکه کبلي و انټرنټ.

۲- رسانه چاپي: روزنامه، جريده

(هفته نامه، نشریه پانزده

روزه، ماهنامه، گاهنامه، فصل نامه،

سالنامه، پوسټر و خبرنامه).

۲- رسانه همگانی در این قانون به

انواع ذیل تقسیم می گردد:

- عامه رسنی: هغه رسنی ده چې په عامه خلکو پورې اړه لري او دولت، د اعلانونو د خپرولو او د خدمتونو د وړاندې کولو له لارې تمویلېږي.
- خاص رسنی: هغه رسنی ده چې په حقيقي اشخاصو، سياسي، اقتصادي، ټولنيزو او فرهنگي سازمانونو پورې اړه لري او د هغو لخوا سمبال او تمویلېږي.
- ۳- ژورنالیست: هغه حرفوي او مسلکي شخص دی چې د رسنیو له لارې خپره نیز مواد او محتوي (منځپانگه) ، برابرو او وړاندې کوي .
- ۴- مطبعه: هغه اقتصادي او تخنیکي دستگاه ده چې چاپي خدمتونه سرته رسوي .
- ۵- تابع: هغه حقيقي یا حکمي شخص دی چې د ملکیت پر بنسټ یا د مالک په استازیتوب د مطبعې د چارو متصدی وي.
- رسنه عامه: رسنه ای است که متعلق به عامه مردم بوده، از طریق دولت، نشر اعلانات و عرضه خدمات تمویل می گردد.
- رسنه خصوصی: رسنه ای است که متعلق به اشخاص حقیقی، سازمانهای سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی بوده و از طرف آنها تجهیز و تمویل می گردد.
- ۳- ژورنالیست: شخص حرفوی و مسلکی است که از طریق رسنه ها مواد و محتوای نشراتی را تهیه و عرضه می نماید.
- ۴- مطبعه: دستگاه اقتصادی و تخنیکي است که خدمات چاپی را انجام می دهد.
- ۵- تابع: شخص حقیقی یا حکمی است که به اساس ملکیت یا نمایندگی مالک، متصدی امور مطبعه می باشد.

- ۶- ناشر (خپرونکی) : هغه حقيقي
يا حکمي شخص دی چې دغیر موقوتو
آثارو د چاپولو او خپرولو اجازه لري.
۷- خپرول: د ټوليزو رسنيو له لارې
د پيغام او خبر د لېږدونې عمليه ده .
۸- د فلم د توليد مؤسسه: هغه
ټولنه ده چې دخپلې اساسنامې
او موخو په رڼا کې مستند او سينمايي
فلمونه او عکس او سلايد توليدوي.
۹- خپره نيزه مؤسسه : هغه حکمي
شخصيت دی چې داساسنامې له
مخې تا سيس او دبرېښنايي، چاپي،
موقوتو او غير موقوتو رسنيو
خپرونې، له خپلو موخو سره سم
چاپ او خپروي .
۱۰- د ژورناليزم روزنيزه ټولنه: هغه
ټولنه ده چې په لنډمهاله يا اوږد
مهاله توگه د ژورناليزم په مسلکي
روزنې لاس پورې کوي .
۱۱- دارالترجمه: هغه حکمي
مؤسسه ده چې له اساسنامې سره
سم حق لري مطالب او مضمونونه له
- ۶- ناشر: شخص حقيقي
يا حکمي است که اجازه طبع و نشر
آثار غير موقوت را دارا می باشد.
۷- نشر: عمليه انتقال پيام و خبر از
طريق رسانه های همگانی است .
۸- مؤسسه توليد فلم: نهادی است
که در پرتو اساسنامه و اهداف
خویش فلم های مستند و سينمايي و
عکس و سلايد را توليد می کند.
۹- مؤسسه نشراتي: شخصيت
حکمی است که به اساس
اساسنامه تأسيس و نشرات رسانه های
برقی، چاپی موقوت و غير موقوت را
مطابق به اهداف نشر و پخش
می نمايد.
۱۰- نهاد آموزشی ژورناليزم: نهادی
است که به صورت کوتاه مدت يا
دراز مدت به آموزش مسلکي
ژورناليزم می پردازد.
۱۱- دارالترجمه: مؤسسه
حکمی است که طبق اساسنامه
حق دارد مطالب و مضامينی

- يوې ژبې څخه بلې ژبې ته وژباړي .
- ۱۲- دخبررسونې آژانس :هغه حکمي شخصیت دی چې د اړیکو په برخه اود اطلاعاتو په راټولولو او رسو لو کې فعالیت کوي .
- ۱۳- د تبلیغاتو او اعلاناتو شرکت: هغه سوداگریز حکمي شخصیت دی چې له اساسنامې سره سم په تبلیغاتو او اعلانونو لاس پورې کوي.
- ۱۴- دنسخې اخیستنې حق (کاپي رایټ): د ثبت شویو خپرونو د معنوي مالکیت اود امتیاز د حق لرل دي چې له منل شویو معیارونو سره سم د جلا قانون په واسطه تنظیمېږي .
- ۱۵- دامتیاز خاوند: هغه حقیقي یا حکمي شخص دی چې د برېښنایي ، چاپي ټولیزو رسنیو، د ژورنالیزم دروزنیز مرکز، مطبعې، خپره نیزې مؤسسې ، دارالترجمې دخبررسونې آژانس ، دفلم جوړولو مؤسسې او د تبلیغاتو او اعلانونو د شرکت په تأسیس اوتدویر لاس پورې کوي.
- را از زبانی به زبان دیگر ترجمه کند.
- ۱۲- آژانس خبر رسائی: شخصیت حکمی است که در عرصه ارتباطات، جمع آوری و رسانیدن اطلاعات فعالیت می نماید.
- ۱۳- شرکت تبلیغات و اعلانات: شخصیت حکمی تجارتي است که مطابق اساسنامه به تبلیغات و اعلانات می پردازد.
- ۱۴- حق نسخه برداری (کاپی رایټ): داشتن حق مالکیت معنوی و امتیاز انتشارات ثبت شده است که در مطابقت با معیارهای قبول شده توسط قانون جداگانه تنظیم می شود.
- ۱۵- صاحب امتیاز: شخص حقیقي یا حکمی است که به تأسیس و تدویر رسانه های برقی، چاپی، نهاد آموزش ژورنالیزم، مطبعه، مؤسسه نشراتی، دارالترجمه، آژانس خبر رسائی، مؤسسه تولید فلم و شرکت تبلیغات و اعلانات می پردازد.

- ۱۶- مسئول مدير: هغه شخص دى چې په بالفعل ډول د دغې مادې په (۱۵) جزء کې په درج شويو مؤسسو پورې د اړوندو خپره نيزو چارو مسئوليت پرغاړه لري .
- ۱۷- راديو: د ټوليزواړيکيو او خبررسونې سمعي وسيله ده .
- ۱۸- ټلويزيون : د ټوليزو اړيکيو او خبررسونې سمعي او بصري وسيله ده .
- ۱۹- کبلي شبکه : سمعي او بصري ټوليزه رسنۍ ده چې گډونوالوته ملي او بين المللي اطلاعاتي، بنوونيز، روزنيز، فرهنگي او تفريحي پروگرامونه وړاندې کوي.
- ۲۰- اعلانونه : حقيقي او حکمي اشخا صوته د يو ډول سمعي او بصري خدمتونو وړاندې کول دي چې په برېښنايي او چاپي ټوليزو رسنيو کې د پيسو او يا متقابلو خدمتونو په بدل کې ترسره کېږي .
- ۱۶- مدير مسئول: شخصي است که طور بالفعل مسئوليت امورشرا تي مربوط به وسايل مندرج جزء (۱۵) اين ماده را به عهده دارد.
- ۱۷- راديو: وسيله ارتباط و اطلاع رساني همگاني سمعي است.
- ۱۸- تلويزيون: وسيله ارتباط و اطلاع رساني همگاني سمعي و بصري است.
- ۱۹- شبکه کبلي: رسانه همگاني سمعي و بصري است که برنامه های اطلاعاتي، تعليمي، تربيتي، فرهنگي و تفريحي ملي و بين المللي را برای مشترکين عرضه می کند.
- ۲۰- اعلانات: عرضه نوعی خدمات سمعي و بصري برای اشخاص حقيقي یا حکمی است که در رسانه های همگانی برقی و چاپی در بدل پول یا خدمات متقابل آن انجام می شود.

۲۱- مرسته: د حقيقي يا حکمي اشخاصوله خوا د هرډول مرستې اجراء ده چي دټوليزورسنیو دمادي يا معنوي پياوړتيا لپاره ترسره کېږي.

۲۱- اعانه: اجرای هر نوع کمک توسط اشخاص حقيقي يا حکمي است که به منظور تقويت معنوی يا مادی رسانه های همگانی انجام میابد.

دوه یم فصل

حقوق او مکلفیتونه

د فکر او بیان آزادي

خلورمه ماده:

(۱) هر شخص د فکر او بیان د آزادی حق لري .

د دولتي چارواکوله خواله لاس وهنې، محدودیت او تهدید پرته د قانون د حکمونوپه حدودوکې د معلوماتو، اطلاعاتو او نظریو غوښتنه، ترلاسه کول اولېږدول په دې حق کې شامل دي. په دې حق کې د معلوماتو دخپرولو، وپشلو او ترلاسه کولو د وسایلو آزاد فعالیت هم شاملېږي .

(۲) دولت، دټوليزو رسنیو د آزادی-ملاټر، پياوړې او تضمینوي یې .

فصل دوم

حقوق و مکلفیت ها

آزادی فکر و بیان

ماده چهارم:

(۱) هر شخص حق آزادی فکر و بیان را دارد.

طلب، حصول و انتقال معلومات، اطلاعات و نظریات در حدود احکام قانون بدون مداخله، ایجاد محدودیت و تهدید از طرف مسئولین دولتی شامل این حق است. این حق در برگیرنده فعالیت آزاد وسایل پخش، توزیع و دریافت معلومات نیز می باشد.

(۲) دولت، آزادی رسانه های همگانی را حمایت، تقویه و تضمین می نماید.

ددولت او دولتي ادارو په گډون هېڅ حقيقي يا حکمي نشي کولای د خبري يا معلوماتي رسنيو آزاد فعاليت منع ، تحريم ، سانسور يا محدود کړي او يا په بل ډول د ټوليزو او معلوماتي رسنيو د خپرونو په چارو کې لاس وهنه وکړي ، خو ددغه قانون له حکمونو سره سم .

د معلوماتو غوښتل

پنځمه ماده:

هر شخص حق لري ، معلومات وغواړي او ترلاسه يې کړي . دولت د هېواد د اتباعو له غوښتنې سره سم ، هغه معلومات چې غوښتل کېږي ، دهغوی په واک کې ورکوي . خو دا چې غوښتل شوي معلومات محرم وي او افشاء کول يې د هېواد امنيت ، ملي گټې او ځمکنۍ بشپړتيا په خطر کې واچوي او يا د نورو حقوقو ته زيان ورسوي .

هیچ شخص حقيقي يا حکمي به شمول دولت و ادارات دولتي نمی تواند فعالیت آزاد رسانه های خبری يا معلوماتي را منع ، تحريم ، سانسور يا محدود نموده و يا طور دیگری در امور نشرات رسانه های همگانی و معلوماتی مداخله نماید ، مگر مطابق احکام این قانون .

مطالبه معلومات

ماده پنجم :

هر شخص حق دارد معلومات را طلب و دریافت نماید . دولت بنا بر تقاضای اتباع کشور معلوماتی را که مطالبه می شود به دسترس آنان قرار می دهد ، مگر اینکه معلومات مطالبه شده محرم بوده و افشای آن امنيت ، منافع ملی و تماميت ارضی کشور را به خطر مواجه سازد و يا به حقوق دیگران صدمه وارد نماید .

قانوني ملاتړ

شپږمه ماده:

(۱) ژورناليستان د انتقادي رپوټونو او نظريو په خپرولو پورې د اړوندو مسلکي فعاليتونو په ترسره کولو کې تر قانوني ملاتړ لاندې نيول کېږي.

(۲) ژورناليستان حق لري د خپلو معلوماتي سرچينو له څرگندولو څخه ډډه وکړي خو داچې واکمني محکمې د هغو د څرگندولو په هکله حکم کړی وي .

د ځواب ورکولو حق

اوومه ماده:

(۱) هر حقيقي يا حکمي شخص چې د يوې ټوليزې رسنۍ له خوا پرې تعرض وشي، د هغه شخصيت، اعتبار او مادي گټې زيانمنې شي، حق لري، د هغه د رد ځواب په هم هغې رسنۍ کې ورکړي .

(۲) اړونده رسنۍ دې له ځنډ پرته ځواب په وړيا توگه دهم هغې رسنۍ

حمایت قانونی

ماده ششم:

(۱) ژورناليستان در اجرای فعالیت های مسلکی مربوط به نشر گزارش ها و نظریات انتقادی مورد حمایت قانونی قرار می گیرند.

(۲) ژورنالیستان حق دارند از افشای منابع معلوماتی شان خود داری نمایند، مگر اینکه محکمه ذیصلاح در مورد افشای آن حکم نموده باشد.

حق جواب دادن

ماده هفتم:

(۱) هر شخص حقيقي يا حکمی که از ناحیه یک رسانه همگانی مورد تعرض قرار گرفته، شخصیت، اعتبار يا منافع مادی آن متضرر شود، حق دارد جواب رد آن را در عين رسانه بدهد.

(۲) رسانه مربوطه بدون تأخیر جواب را طور رایگان در عين رسانه

- په وروستی گڼه يا خپرونه کې خپور کړي .
- (۳) ورکړل شوی ځواب دې له جرمي ماهيت څخه پاک وي او په هغې رسنۍ کې په ادعا شوې موضوع پورې منحصر وي ، او په ليکنۍ بڼه دې د زيانمن او يا د هغه د وکیل په لاسليک د ټوليزې رسنۍ مسئول مدير ته وسپارل شي .
- (۴) د ځواب د نه خپرولو په هکله هر ډول شکايت ، اړوند کمپسيون ته راجع کېږي .
- (۵) د ملي شوري د غونډو او علني محکمو د بهير درپوت په هکله د ځواب حق صدق نه کوي ، خوداچې دنوموړو غونډو بهير د يوې رسنۍ لخوا تحريف شوی وي .

د ځواب نه خپرول

اتمه ماده:

ټوليزې رسنۍ په لاندې مواردو کې کولای شي د ځواب له خپرولو څخه ډډه وکړي:

۱- ځواب د بحث له موضوع څخه

در شماره يا نشریه بعدی به نشر بسپارد.

(۳) جواب ارایه شده عاری از ماهیت جرمی بوده و منحصر به جواب موضوع ادعا شده در آن رسانه باشد که به شکل نوشتاری با امضای شخص متضرر و یا وکیل آن به مدیر مسئول آن رسانه همگانی سپرده شود.

(۴) هر نوع شکایت در مورد عدم نشر جواب به کمیسیون مربوطه ارجاع می گردد.

(۵) حق جواب در مورد گزارش از جریان جلسات شورای ملی و محاکم علنی صدق نمی کند، مگر اینکه جریان جلسات مذکور توسط رسانه ای تحریف شده باشد.

عدم نشر جواب

ماده هشتم:

رسانه های همگانی در موارد زیر می توانند از نشر جواب خودداری نمایند:

۱- جواب خارج از موضوع بحث

بهر وي .

۲- خواب له نوي ورځو ځنډه وروسته رسنۍ ته رسېدلی وي .

صنفي جوړښت

نهمه ماده:

ژورنالستان او د ټوليزو رسنيو نور غړي کولای شي د اړوندو صنفې گټو د دفاع په موخه د قانون له حکمونو سره سم خپلواکې صنفې اتحادې، ټولني او مرکرونه جوړ کړي .

درېيم فصل

د چاپي رسنيو تاسيس

د رسنيو تاسيسېدل

لسمه ماده:

(۱) د هېواد اتباع ، سياسي گوندونه، ټولنيز سازمانونه، کورنۍ غير دولتي مؤسسې او د بهرنيو هېوادونو پناه غوښتونکي او دولتي ادارې کولای شي ددغه قانون له حکمونو سره سم چاپي رسنۍ تاسيس کړي .

(۲) په افغانستان کې بهرنۍ سياسي

باشد.

۲- جواب دير تر از نود روز به رسانه رسیده باشد.

تشکل صنفی

ماده نهم:

ژورنالستان و سایر اعضای رسانه های همگانی می توانند به منظور دفاع از منافع صنفی مربوط مطابق احکام قانون اتحادیه ها، انجمن ها و کانون های مستقل صنفی را ایجاد نمایند.

فصل سوم

تاسيس رسانه های چاپي

تاسيس رسانه ها

ماده دهم :

(۱) اتباع کشور ، احزاب سياسي، سازمان های اجتماعی ، مؤسسات غير دولتي داخلي و پناه گزيان کشورهای خارجي و ادارات دولتي می توانند مطابق احکام این قانون رسانه های چاپي را تاسيس نمایند.

(۲) نمایندگی های سياسي خارجي

نماینده‌گی د دیپلوماتیکو موازینو په پام کې نیو لو سره کولای شي د خبرنامې په چاپولو او خپرولو لاس پورې کړي .

(۳) دنړیوالو او بین الحکومتي مؤسسو نمایندگی کولای شي دخپل کار په ساحو کې د اړوندو وزارتونو او ټولنو په مخکنۍ خبرتیا سره په علمي څېړنو او د موقوتو او غیر موقوتو خپرونو په چاپولو او خپرولو لاس پورې کړي .

(۴) رپوټونه او علمي څېړنې دې د اړوندو وزارتونو او ټولنو د مخکنۍ خبرتیا په اساس صورت ومومي .

(۵) هغه بهرنۍ غیر دولتي مؤسسې (NGOS) چې د قانون له حکمونو سره سم جوړې شوې وي، په هغه صورت کې چې مسئول مدیرې دافغانستان له اتباعو څخه وي کولای شي د خپل تخصصي کار په ساحه کې د اطلاعاتو او فرهنگ وزارت د اجازې له تر لاسه کولو وروسته، د موقوتو او غیر موقوتو

د افغانستان با رعایت موازین دیپلوماتیک می تواند به طبع و نشر خبرنامه پردازند.

(۳) نمایندگی های مؤسسات بین المللی و بین الحکومتي می توانند در ساحات کارشان با اطلاع قبلی وزارت ها و نهاد های مربوط به تحقیقات علمی و نشر و پخش نشرات موقوت و غیر موقوت پردازد .

(۴) گزارش ها و تحقیقات علمی با اطلاع قبلی وزارت ها و نهاد های مربوطه صورت بگیرد.

(۵) مؤسسات غیردولتي خارجي (NGOS) که مطابق احکام قانون تأسيس شده باشند، در صورتی که مدیر مسئول آن از اتباع افغانستان باشد می توانند در ساحه کار تخصصی شان بعد از کسب اجازه وزارت اطلاعات و فرهنگ به نشرات موقوت و غیر موقوت

خپرونو په خپرولو لاس پورې کړي .

(۶) ددغه قانون د درېيمې مادې په دوه یم جزء کې درج شوې رسنۍ له دمخه ثبت څخه پرته تاسیس او خپریدلای شي .

په هغه صورت کې چې خپرونه مخکې له ثبت څخه خپره شوې وي، د امتیاز خاوند مکلف دی چې د دوو اوونیو په ترڅ کې خپله خپرونه د دغه قانون له حکمونو سره سم ثبت کړي .

دپتي او نورو مشخصاتو درلودل

یوولسمه ماده:

چاپي رسنۍ دخپرونې د نوم ، مشخصې پتي ، دمطبعې د نوم اوځای ، د امتیاز د خاوند او مسئول مدیرنومونو او دهغې د خپرېدو د نېټې درلودونکې وي .

بپردازند .

(۶) رسانه های چاپی مندرج جزء دوم ماده سوم این قانون بدون ثبت قبلی تاسیس و نشر شده می توانند.

در صورتی که نشریه قبل از ثبت نشر گردیده باشد، صاحب امتیاز مکلف است در خلال مدت دو هفته نشریه خود را مطابق احکام این قانون ثبت نماید.

داشتن آدرس و سایر مشخصات

ماده یازدهم:

رسانه چاپی حاوی اسم نشریه ، آدرس مشخص ، نام و محل چاپخانه ، نام صاحب امتیاز و مدیر مسئول و تاریخ نشر آن می باشد.

خلورم فصل

دبرېښنايي ټوليزو رسنيو

تأسيس

دبرېښنايي رسنيو. تأسيسول

دوولسمه ماده:

دهېواد اتباع ، سياسي گوندونه ، ټوليز سازمانونه ، غير دولتي مؤسسې او کورني خصوصي شرکتونه او دولتي ادارې کولای شي ددغه قانون له حکمونو سره سم برېښنايي رسنيو. تأسيس کړي .

عامه برېښنايي رسنيود افغانستان ملي راډيو ټلويزيون

ديارلسمه ماده:

د افغانستان ملي راډيو ټلويزيون د افغانستان په ملت پوري اړوند ټوليزه رسنيو. ده چې د اجرائيه قوې په چوکات کې ديو مستقل رياست په توگه فعاليت کوي او بودجه يې د حکومت ، اعلانونو او د خدمتونو د وړاندې کولو له لارې تأمينېږي.

.....(*)

فصل چهارم

تأسيس رسانه های همگانی

برقي

تأسيس رسانه برقي

ماده دوازدهم :

اتباع کشور، احزاب سياسي، سازمانهای اجتماعي، مؤسسات غير دولتي و شرکت های خصوصي داخلي و ادارات دولتي می توانند طبق احکام این قانون رسانه های برقي را تأسيس نمایند.

رسانه برقي عامهراډيو ټلويزيون ملي افغانستان

ماده سيزدهم:

راډيو ټلويزيون ملي افغانستان رسانه همگانی متعلق به ملت افغانستان است که بحيث رياست مستقل درچوکات قوه اجرائيه فعاليت و بودجه آن از طريق حکومت ، اعلانات و عرضه خدمات تأمين می گردد.

.....(*)

*- دستري محکمې عالي شوري دخپل ۱۳۸۸/۱/۲۶ نېټې د (۶) گڼې له قضائې قرار سره سم، د ټوليزورسنیو د قانون د ديارلسمې مادې دوه یم پراگراف چې داسې څرگندوي: ((د ملي راډيو تلویزیون د رئیس ټاکل دولسي جرگې په تأیید د جمهور رئیس لخوا صورت مومي))، د افغانستان داساسي قانون خلاف تشخیص کړی دی.

*- شورای عالی ستره محکمه به اساس قرارقضائې نمبر (۶) مؤرخ ۲۶ / ۱ / ۱۳۸۸ خویش پراگراف دوم ماده سیزدهم قانون رسانه های همگانی را که چنین مشعراست : ((تعیین رئیس رادیو تلویزیون ملی از جانب رئیس جمهور با تأیید ولسی جرگه صورت میگیرد))، خلاف قانون اساسی افغانستان تشخیص نموده است.

د ملي راډيو تلویزیون د ادارې

موقعیت

څوارلسمه ماده:

د ملي راډيو تلویزیون مرکزي اداره په کابل ښار کې موقعیت لري اوسیمه ییزې ادارې یې په ولایاتو کې مستقرې دي.

دندې او مکلفیتونه

پنځلسمه ماده:

د ملي راډيو تلویزیون اداره مکلفه ده خپلې خپرونې داسلام د مبین دین د حکمونو او اصولو په رڼاکې، دافغانستان د ملت له ملي او معنوي ارزښتونو سره سمې عیارې کړي او

موقعیت اداره رادیو تلویزیون

ملي

ماده چهاردهم :

اداره مرکزی رادیو تلویزیون ملی در شهر کابل موقعیت داشته و ادارات محلی آن در ولایات مستقر می باشند.

مکلفیت ها و وظایف

ماده پانزدهم :

اداره رادیو تلویزیون ملی مکلف است برنامه های خویش را در پرتو اصول و احکام دین مبین اسلام و ارزشهای ملی و معنوی ملت افغانستان عیار نموده و در

په خپلو خپرونو کې خبر رسونه او د دیني، علمي، فرهنگي او اقتصادي ښوونې او رواني او اخلاقي امنیت تعمیمول په پام کې ونیسي.

ملي او دیني خپرونې

شپاړسمه ماده:

د ملي راډیو ټلويزیون اداره دې د بشپړې ناپلوی له په پام کې نیولو سره د هېواد دملي یووالي د ټینګښت او دیني اوملي ارزښتونو د پیاوړتیا لپاره خپلې خپرونې په داسې توګه تنظیم کړي چې د هېواد د ټولو مېشتو قومونو د فرهنگ، ژبې، دیني اومذهبي عقیدې منعکس وکړي وي.

د اضطرار په حالاتو کې د راډیو

ټلويزیون اداره

اوولسمه ماده:

د اضطرار په حالاتو کې د افغانستان د ملي راډیو ټلويزیون اداره په بشپړه توګه د جمهور رئیس تر نظر لاندې

برنامه های خویش اطلاع رسانی و تعمیم آموزش دینی، علمی، فرهنگی، اقتصادی و امنیت روانی و اخلاقی را در نظر بگیرد.

برنامه های دینی و ملی

ماده شانزدهم:

اداره رادیو ټلويزیون ملی با رعایت بی طرفی کامل در جهت تأمین وحدت ملی و تقویۀ ارزشهای دینی و ملی کشور، برنامه های خویش را به گونه ای تنظیم نماید که انعکاس دهنده فرهنگ، زبان و عقاید دینی و مذهبی تمامی اقوام ساکن در کشور باشد.

اداره رادیو ټلويزیون در حالات

اضطرار

ماده هفدهم:

در حالات اضطرار اداره رادیو ټلويزیون ملی افغانستان به طور کامل زیر نظر رئیس جمهور عمل

عمل کوي.

د برنامو خوندي کول

اتلسمه ماده:

د ملي راډيو ټلويزيون اداره مکلفه ده ترڅو خپلې ټولې ثبت او ضبط شوې خپرونې د ملي راډيو ټلويزيون په آرشیف کې خوندي کړي .

غیر دولتي برېښنايي رسنۍ

نولسمه ماده:

د خصوصي راډيو او ټلويزيونو نو ادارې خپل فعالیتونه ددې قانون د حکمونو په رڼا کې سرته رسوي.

د اصولو په پام کې نیول

شلمه ماده :

د خصوصي راډيو او ټلويزيونونو ادارې مکلفې دي چې په خپلو خپرونو کې د اسلام د سپېڅلي دين اصول او حکمونه او د افغانستان د ملت ملي، معنوي او اخلاقي ارزښتونه او رواني

می نماید.

حفظ برنامه ها

ماده هجدهم:

ادارهٔ راډيو ټلويزيون ملي مکلف است تمام برنامه های ثبت و ضبط شدهٔ خویش را در آرشیف راډيو ټلويزيون ملي حفظ نماید.

رسانه های برقی غیر دولتی

مادهٔ نهم :

ادارات راډيو و ټلويزيون های خصوصی فعالیت های خویش را در روشنایی احکام این قانون انجام می دهند.

رعایت اصول

مادهٔ بیستم :

ادارات راډيو و ټلويزيون های خصوصی مکلف اند در نشرات خویش اصول و احکام دين مقدس اسلام و ارزشهای ملي ، معنوی و اخلاقي و امنیت روانی ملت افغانستان

امنیت په پام کې و نیسي.

دخصوصي راډیو او تلويزیونونو

آزادي

یوويشتمه ماده:

دخصوصي راډیو او تلويزیونونو ادارې د دغه قانون د حکمونو له په پام کې نیولو سره د خپلو ټولو پروگرامونو په برابرولو او تدوینولو کې خپلواکې دي .

د انډول په پام کې نیول

دوه ويشتمه ماده:

د خصوصي راډیو او تلويزیونونو ادارې دې دارخونو او سیاسي شخصیتونو یو د بل پر وړاندې په موضع کېرې کې انډول مراعات کړي او د دواړو خواوو نظریات دې په نا پلوه توګه خپاره کړي.

د ضبط شوو مطالبو ساتل

درويشتمه ماده:

دخصوصي راډیو او تلويزیونونو ادارې مکلفې دي چې خپلې ټولې

را رعایت نمایند.

آزادي راډیو تلويزیون های

خصوصي

ماده بیست و یکم :

ادارات راډیو و تلويزیون های خصوصی در تهیه و تدوین کلیه پروگرام های خویش با رعایت احکام این قانون آزاد اند.

رعایت توازن

ماده بیست و دوم :

ادارات راډیو و تلويزیون های خصوصی در موضع گیری جناح ها و شخصیت های سیاسی علیه یکدیگر توازن را مراعات نموده و نظریات طرفین را به طور بی طرفانه نشر نمایند.

نگهداری مطالب ضبط شده

ماده بیست و سوم :

ادارات راډیو و تلويزیون های خصوصی مکلف اند که مطالب ثبت

ثبت او ضبط شوې خپروني په خپلو
آرشیفونو کې لږترلږه تر درې کالو
پورې خوندي کړي .

د ادعا حق

خلمبريشتمه ماده:

که چېرې حقيقي يا حکمي شخص
په ليکلي توگه ادعا وکړي چې حق
يې د يوې ټوليزې رسنۍ په پروگرام
کې ضايع شوی دی کولای شي هغه
په خپل مالي لگښت د هغې رسنۍ له
آرشیف څخه تکثير او د گټې
اخيستې وړ وگرځوي.

د برېښنايي رسنيود مسئولو

مديرانو مکلفيت

پنځه ويشتمه ماده

(۱) برېښنايي ډله ييزو رسنيو مسئول
مديران دې په خپلوزده کړه ييزو
خپرونو کې ديني، اخلاقي ، روغتيايي،
د ژوند چاپيريال، د پوهنې د اهميت
اودمخدره توکو ذکر کېلې، توليد او
مصرف اود مسکراتو داستعمال د

و ضبط شده خویش را حداقل تا
مدت سه سال در آرشیف خود
نگهداری نمایند .

حق ادعا

ماده بیست و چهارم :

هرگاه شخص حقيقي يا حکمی به
شکل نوشتاری ادعا کند که حق شان
در پروگرام یک رسانه همگانی
ضايع گردیده ، می تواند آن را از
آرشیف آن رسانه اخذ و با پول
خودش تکثير و مورد استفاده قرار
دهد.

مکلفيت مديران مسئول رسانه

های برقی

ماده بیست و پنجم :

(۱) مدیران مسئول رسانه های
همگانی برقی در بر نامه های
آموزشی خویش مسائل دینی
واخلاقی، صحت ، محیط زیست ،
اهمیت معارف و مضرات کشت،
توليد و مصرف مواد مخدر و

زيان مسئلو ته ځای ورکړي.

(۲) دبرېښنايي ټوليزو رسنيو مسئول مديران مکلف دي چې دخپلو شبکوله لارې پنځه وخته آذان خپورکړي اودخپلو خپرونو په ترتيب کې داسلامي سپېڅلو ورځو او د روژې دمبارکې مياشتې تقدس په پام کې ونيسي .

مسکرات را بگنجانند.

(۲) مديران مسئول رسانه های همگانی برقی مکلف اند آذان نمازهای پنجگانه را از طریق شبکه های خویش پخش نموده و در ترتيب برنامه های خویش تقدس روزهای مقدس اسلامي و ماه مبارک رمضان را مراعات نمايند .

پنځم فصل

دټوليزو رسنيو مالي سرچينې

د تمويل سرچينې

شپږويشتمه ماده:

(۱) ټوليزې رسنۍ کولای شي ددې قانون له حکمونو سره سم له لاندې لارو څخه ځان تمويل کړي:

۱- دحقيقي يا حکمي اشخاصو، کورنيو اوبهريو توليدي او سوداگريزو شرکتونو، سياسي اوفرهنگي ټولنو او سياسي گوندونو دااعلانونو، پيغامونو او سياسي، ديني، مذهبي او ټولنيزو برنامو

فصل پنجم

منابع مالی رسانه های همگانی

منابع تمويل

ماده بیست و ششم:

(۱) رسانه های همگانی می توانند طبق احکام این قانون از طرق ذیل خود را تمويل نمايند:

۱- نشر اعلانات، پیامها، برنامه های سياسي، ديني، مذهبي و اجتماعي اشخاص حقيقي يا حکمي، شرکتهای توليدي تجارتي داخلي و خارجي، نهاد های سياسي و فرهنگي و احزاب

خپرول .

۲- له هغو حقيقي يا حکمي اشخاصو، نړيوالو او ملي مرسته کوونکو مؤسسو څخه دبسپنې اخيستل چې دټوليزو رسنيو دپرمختيا لپاره فعاليت کوي .

(۲) دټوليزو رسنيو مسئول مديران مکلف دي چې خپل کلنی مالي رپوټ د رسنيو عالي شوري او مالي وزارت ته وړاندې کړي .

(۳) دعوایدو سرچينې او مبالغ بايد روښانه او شفاف وي .

(۴) د بيې په بدل کې حقيقي او حکمي اشخاصوته د مسلکي او تخصصي خدمتونو برابرول .

شپږم فصل

د مطبعو او فرهنگي

مؤسسو تاسيس

د تاسيس حق

اووه ويشتمه ماده:

د هېواد اتباع ، سياسي گوندونه ،

سياسي .

۲- اخذ اعانه از اشخاص حقيقي يا حکمي، مؤسسات کمک کننده ملي و بين المللي که برای انکشاف رسانه های همگانی فعاليت می نمایند .

(۲) مديران مسئول رسانه های همگانی مکلف اند راپور مالی سالانه خویش را به شورای عالی رسانه ها و وزارت مالیه ارايه بدارند .

(۳) منابع و مبالغ عوايد بايد شفاف و روشن باشد .

(۴) عرضه خدمات مسلکي و تخصصي به اشخاص حقيقي يا حکمي در بدل قيمت .

فصل ششم

تاسيس مطابع و مؤسسات

فرهنگي

حق تاسيس

ماده بیست و هفتم:

اتباع کشور، احزاب سیاسی ،

ټولنيز سازمانونه ، غيردولتي کورني اوبهرني شرکتونه او مؤسسې او دولتي ادارې حق لري د دغه قانون له احکامو سره سم مطبې ، دفلم د توليد ، خپره نيزي، د ژورناليزم د زده کړې، دارالترجمې، د خبر رسوونکي آژانس مؤسسې د اعلانونو او تبليغاتو شرکتونه تاسيس کړي .

د فعاليت جواز

اته ويشتمه ماده:

د هېواد اتباع ، سياسي گوندونه ، ټولنيز سازمانونه، کورني او بهرني خصوصي شرکتونه او مؤسسې چې ددغه قانون په اووه ويشتمې مادې کې درج شوي مؤسسې تاسيسوي، مکلف دي د هغو د فعاليت جواز د اطلاعاتو او فرهنگ له وزارت څخه ترلاسه کړي .

سازمانهای اجتماعی، شرکتها و مؤسسات غير دولتي داخلي و خارجي و ادارات دولتي حق دارند مطابق احکام اين قانون مطابع ، مؤسسات توليد فلم، نشراتي، آموزش ژورناليزم ، دارالترجمه ، آژانس خبر رسانی، شرکت های تبليغات و اعلانات را تاسيس نمایند.

جواز فعاليت

ماده بیست و هشتم:

اتباع کشور، احزاب سياسي، سازمان های اجتماعی، شرکتها و مؤسسات غير دولتي داخلي و خارجي که مؤسسات مندرج ماده بیست وهفتم اين قانون را تاسيس می نمایند، مکلف اند جواز فعاليت آن را از وزارت اطلاعات و فرهنگ اخذ نمایند.

اووم فصل

دامتياز خاوند، شرطونه او
مكلفيتونه

دامتياز خاوند

نهه ويشتمه ماده:

ټوليزې رسنۍ او ددغه قانون په اووه
ويشتمې مادې کې درج شوې مؤسسې
د امتياز خاوند لرونکې وي .

دامتياز دخاوند شرطونه

دپرشمه ماده:

دټوليزو رسنيو او ددغه قانون په
اووه ويشتمې مادې کې د درج شوو
مؤسسو دامتياز خاوندان دلاندې
شرایطو لرونکي وي:

(الف) حقيقي اشخاص

- ۱- د هېواد د تابعیت سند لرل .
- ۲- د اتلس کلني عمر بشپړول .
- ۳- د واکمنې محکمې د حکم پر
بنسټ له مدني حقونو څخه نه بې
برخې والی.

(ب) حکمي اشخاص

فصل هفتم

صاحب امتياز، شرایط و
مكلفيت ها

صاحب امتياز

ماده بیست و نهم:

رسانه های همگانی و مؤسسات
مندرج ماده بیست و هفتم این قانون
دارای صاحب امتیاز می باشند.

شرایط صاحب امتياز

ماده سی ام:

صاحبان امتیاز رسانه های همگانی و
مؤسسات مندرج ماده بیست و هفتم
این قانون واجد شرایط ذیل
می باشند:

(الف) اشخاص حقيقي

- ۱- داشتن سند تابعیت کشور.
- ۲- اكمال سن هجده سالگی .
- ۳- محروم نبودن از حقوق مدنی
به اساس حکم محکمه
با صلاحیت.

(ب) اشخاص حکمي

- ۱- ثبت و راجستر در ادارات
ذيربط دولت.
- ۲- تثبيت هويت افغانی توسط
ادارات ذيربط مسئول.
- اشخاص و نهادهای مندرج
فقره های (۲ و ۳) ماده دهم
این قانون از این حکم مستثنی
است.
- ۳- محروم نبودن از حقوق مدنی
به اساس حکم محکمه با
صلاحیت.
- اشخاص و مؤسسات خارجی باید
سند تابعیت کشور متبوع خویش را
داشته باشند.

داشتن اساسنامه

ماده سی و یکم:

صاحبان امتیاز رسانه های همگانی و
مؤسسات مندرج ماده بیست و هفتم
این قانون مکلف اند معلومات
لازمه را در مورد رسانه یا
مؤسسه خویش و نحوه
فعالیت آنها در اساسنامه

- ۱- د دولت په اړوندو ادارو کې
ثبت او راجستر .
- ۲- د اړوندو مسئولو ادارو له خوا
د افغانی هويت تثبيت .
- ددغه قانون د لسمې مادې
په (۲ او ۳) فقره کې درج شوي
اشخاص او ټولني لدې حکم څخه
مستثنی دي .
- ۳- د واکمنې محکمې د حکم پر
بنسټ له مدني حقوقو څخه نه بي
برخې والی.
- بهرنی اشخاص او مؤسسې باید د
خپل متبوع هېواد د تابعیت سند
ولري .

د اساسنامې لرل

یو دېرشمه ماده:

دټوليزو رسنيواو د دغه قانون په
اووه ويشتمې مادې کې د درج شوو
مؤسسو د امتیاز خاوندان مکلف
دي د خپلو رسنيو يا مؤسسو او د
هغو د فعاليتونو دڅرنگوالي په هکله
په اړونده اساسنامه کې لازم

معلومات چې موخې، تشکیل، واکونه او دندې، د پانگې مقدار او مالي سرچینې په برکې ونیسي، تنظیم کړي .

د فرهنگي رسنیو او مؤسسو

ثبوتول

دوه دېرشمه ماده:

د ټولیزو رسنیو او ددغه قانون په اووه ویشتمې مادې کې د درج شوو مؤسسو د امتیاز خاوندان مکلف دي چې خپلې رسنۍ او مؤسسې د دغه قانون له درج شوو حکمونو سره سم ثبت کړي .

د رسنیو او فرهنگي مؤسسو د

ثبت لپاره د معلو ما تو وړاندې

کول

دري دېرشمه ماده:

د ټولیزو رسنیو او ددغه قانون په اووه ویشتمې مادې کې د درج شوو مؤسسو د امتیاز خاوندان مکلف دي دلاندنیو معلوماتو لرونکی بیان

مربوط که در برگیرنده اهداف، تشکیل، صلاحیت ها، وظایف، مقدار سرمایه و منابع مالی می باشد، تنظیم نمایند.

ثبت رسانه ها و مؤسسات

فرهنگي

ماده سی و دوم:

صاحبان امتیاز رسانه های همگانی و مؤسسات مندرج ماده بیست و هفتم این قانون مکلف اند رسانه ها و مؤسسات خود را مطابق احکام مندرج این قانون ثبت نمایند.

ارایه معلومات غرض ثبت رسانه

ها و مؤسسات

فرهنگي

ماده سی و سوم:

صاحبان امتیاز رسانه های همگانی و مؤسسات مندرج ماده بیست و هفتم این قانون مکلف اند بیان نامه ای حاوی معلومات ذیل را به خاطر ثبت

- ليک، دښتولويه خاطر د اطلاعاتو او فرهنگ وزارت ته وړاندې کړي:
- ۱- بشپړه پيژندگلوې .
 - ۲- د فعاليت څرنګوالي .
 - ۳- درسنۍ نوم .
 - ۴- د هغې د فعاليت ځای.
 - ۵- د فعاليت موخه او مرام .
 - ۶- د تمويل سرچينه او د پانګې اندازه .
 - ۷- په چاپي رسنيو کې : تيراژ، ژبه، ډول ، څپرنيزه محتواي د چاپ وخت ، قطع او صحافت .
 - ۸- په برېښنايي رسنيو او ددغه قانون په اووه ويشتمې مادې کې په درج شوو مؤسسو کې د ماشينونو او تجهيزاتو د کميټ او کيفيت تشيټول .
- دپټې او ځانګړي نښان درلودل
څلور دېرشمه ماده:
- ټوليزې رسنۍ او د دغه قانون په اووه ويشتمې مادې کې درج شوې مؤسسې دپټې، مهر او ځانګړي
- به وزارت اطلاعات و فرهنگ تقديم نمايند:
- ۱- شهرت مکمل.
 - ۲- نوع فعاليت.
 - ۳- اسم رسانه.
 - ۴- محل فعاليت آن.
 - ۵- هدف و مرام فعاليت.
 - ۶- منبع تمويل و اندازه سرمايه.
 - ۷- در رسانه های چاپي: تيراژ، زبان، نوع، محتوای نشراتي، موعده چاپ، قطع و صحافت .
 - ۸- در رسانه های برقی و مؤسسات مندرج ماده بیست و هفتم این قانون تشيټ کميټ و کيفيت ماشين آلات و تجهيزات.
- داشتن آدرس و نشان مخصوص
ماده سی و چهارم:
- رسانه های همگانی و مؤسسات مندرج ماده بیست و هفتم این قانون دارای آدرس، مهر و نشان مخصوص

نښان لرونکې وي .

می باشند.

محکمې ته د مراجعې حق

حق مراجعه به محکمه

پنځه دېرشمه ماده:

ماده سی و پنجم:

که چېرې د امتیاز خاوند د جواز دنه ثبت یا صادرولو په هکله د اطلاعاتو او فرهنگ وزارت تصمیم دقانون د حکمونو مغایر وبولي ، کولای شي اړوند کمیسیون ته مراجعه وکړي . د نه قناعت په صورت کې کولی شي د محکمې پر وړاندې دعوي اقامه کړي .

هرگاه صاحب امتیاز، تصمیم وزارت اطلاعات و فرهنگ را مبنی بر عدم ثبت یا صدور جواز مغایر احکام قانون بداند، می تواند به کمیسیون مربوط مراجعه نماید. در صورت عدم قناعت می تواند به پیشگاه محکمه اقامه دعوی کند.

د ملکیت او د فعالیت د امتیاز

انتقال ملکیت و امتیاز

لېږدول

فعالیت

شپږ دېرشمه ماده:

ماده سی و ششم :

(۱) د ټولیزو رسنیو او د دغه قانون په اووه ویشتې مادې کې د درج شوو مؤسسو د ملکیت او د فعالیت د امتیاز لېږدول (پلورنه، هبه، میراث) مجاز دي .

(۱) انتقال ملکیت و امتیاز فعالیت (فروش ، هبه و میراث) رسانه های همگانی و مؤسسات مندرج ماده بیست و هفتم این قانون مجاز است.

(۲) د فعالیت د امتیاز حق هغه

(۲) حق امتیاز فعالیت به شخصی

شخص ته لېږدول کېدای شي چې په دې قانون کې د درج شوو شرطونو لرونکی وي .

(۳) بل شخص ته د رسنیواو پورته ذکر شویو مؤسسو دملکیت یا د امتیاز د حق دخرڅلاو او یا دهغو د هې په صورت کې ددغه قانون په حکمونو کې درج شوي مراتب ، بیا تطبیقېږي .

(۴) د امتیاز دځاونددمړینې یا دحقوقی اهلیت د دلاسه ورکولوپه صورت کې دمادی ملکیت په هکله ددې قانون اومدني قانون له حکمونوسره سم اجراءات کېږي او معنوي امتیاز یې هغه شخص ته لېږدول کېږي چې وارثان ورسره موافقه ولري او ددغه قانون په حکمونوکې درج شوي شرطونه ولري .

انتقال یافته می تواند که واجد شرایط مندرج این قانون باشد.

(۳) در صورت فروش یا هبه نمودن ملکیت و یا حق امتیاز رسانه ها و مؤسسات فوق الذکر به شخص دیگر مراتب مندرج احکام این قانون مجدداً تطبیق می گردد.

(۴) در صورت وفات یا از دست دادن اهلیت حقوقی صاحب امتیاز در مورد ملکیت مادی مطابق احکام این قانون و قانون مدنی اجراءات می گردد. امتیاز ملکیت معنوی آن به شخصی که ورثه به وی توافق داشته و واجد شرایط مندرج احکام این قانون باشد انتقال می یابد.

اتم فصل

فصل هشتم

مسئول مدير او دهغه شرطونه
او مکلفیتونه
دمستول مدير درلودل

اووه دپرشمه ماده:

ډله ییزې رسنۍ او ددغه قانون په
اووه ویشتمې مادې کې درج شوې
مؤسسې د مسئول مدير لرونکې
وي.

د مسئول مدير د ټاکنې شرطونه

اته دپرشمه ماده:

هغه شخص دمستول مدير په توګه
ټاکل کېدای شي چې لاندني
شرطونه ولري:

- ۱- د هېواد د تابعیت دسند لرل .
- ۲- د یو ویشت کلني عمر بشپړول.
- ۳- د مسلکي زده کړو دسند لرل
یا ددرې کلني مسلکي تجربې لرل .
- ۴- د واکمنې محکمې په حکم له
مدني حقوقو څخه نه بې برخې والي .

مدير مسئول ، شرایط و مکلفیت
های آن

داستن مدير مسئول

ماده سی و هفتم:

رسانه های همگانی و مؤسسات
مندرج ماده بیست و هفتم این
قانون دارای مدير مسئول می
باشند.

شرایط تعیین مدير مسئول

ماده سی و هشتم:

شخصی به حیث مدير مسئول تعیین
شده می تواند که واجد شرایط ذیل
باشد:

- ۱- داشتن سند تابعیت کشور.
- ۲- اکمال سن بیست و یک سالگی.
- ۳- داشتن سند تحصیلات مسلکي
یا داشتن تجربه مسلکي سه ساله.
- ۴- محروم نبودن از حقوق مدني به
حکم محکمه با صلاحیت.

دمضمونونوله خپرولوڅخهمسئولیت

نهه دېرشمه ماده:

مسئول مدیر په ډله ییزو رسنیو او د دغه قانون په اووه ویشتیمې مادې کې په درج شوو مؤسسو کې دخپلو مضامینو، دبرنامو دمحتویاتو او هنري، زده کړه ییزو او تبلیغاتي پروگرامونو دتولید په وړاندې مسئول دی.

دانقبادکونکي او انتقادکېدونکي د حقوقوپه پام کېنیول

څلورېنښتمه ماده:

مسئول مدیر مکلف دی چې په اړونده چاپي او برېښنايي رسنۍ کې د انتقادکونکي او انتقادکېدونکي د حقوقوبرابري په پام کې ونيسي .

مسئولیت از نشرمضامین

ماده سی و نهم:

مدیر مسئول در برابر نشر مضامین، محتویات برنامه ها و تولید پروگرام های هنری، آموزشی و تبلیغاتی خویش در رسانه های همگانی یا مؤسسات مندرج ماده بیست و هفتم این قانون مسئول می باشد.

رعایت حقوق انتقادکننده و انتقادشونده

ماده چهلم :

مدیر مسئول مکلف است تساوی حقوق انتقاد کننده و انتقاد شونده را در رسانه مربوط اعم از چاپی و برقی رعایت نماید.

نهم فصل

درسنيو عالي شوري

د رسنيو د عالي شوري جوړښت

يو څلوېښتمه ماده:

(۱) د ډله ييزو رسنيو عالي شوري ، د رسنيزې پاليسۍ د طرحې او تدوين په موخه د اطلاعاتو او فرهنگ وزارت د وزير ، د مخابراتو وزارت د مسلکي معين ، د سترې محکمې د استازي ، د عدليې وزارت د استازي ، له مشرانو جرگې څخه د دوو تنو ، له ولسي جرگې څخه د دوو تنو ، د علماوو د شوري په استازيتوب د يوه تن جيد ديني عالم او د ژورناليزم د ټولني د مسلکي او تجربه لرونکو دوو تنو ژورناليسټانو او د مدني ټولني غړو چې دهغوی له خوا وړاندیز شوي وي په ترکیب ، د دريو کلونو لپاره جوړېږي .

(۲) درسنيو د عالي شوري يو غړی د آزادو ټاکنو له لارې د هغوی

فصل نهم

شورای عالی رسانه ها

ترکیب شورای عالی رسانه ها

ماده ټولې ویکم :

(۱) به منظور طرح و تدوين پاليسۍ رسانه ای کشور ، شورای عالی رسانه ها به ترکیب وزير اطلاعات و فرهنگ ، معين مسلکي وزارت مخابرات ، نماينده ستره محکمه ، نماينده وزارت عدليه ، دو نفر از مشرانو جرگه ، دو نفر از ولسي جرگه ، یک نفر عالم جيد دينی به نمايندگی از شورای علماء و دو نفر مسلکي و باتجربه ژورناليزم از جامعه ژورناليسټان و دو نفر ديگر از جامعه مدني با پيشنهاده آنان برای مدت سه سال ايجاد می گردد .

(۲) یک نفر از اعضای شورای عالی رسانه ها از طريق انتخابات آزاد از

- له منځ څخه درئيس په توگه ټاکل کېږي .
- (۳) درسنيو د عالي شوري د غړو په توگه د ژورناليسټانو او مدني ټولني د څلورو تنو غړو د ټاکلو ډول او ددغي شوري د کار او فعاليت څرنگوالي دځانگړې کړنلارې په وسيله تنظيمېږي .
- (۴) د رسنيو عالي شوري د لاندنيو دندو او واکونو لرونکي ده :
- ۱- د اوږد مهالي رسنيزې پاليسۍ طرح کول او تصويب .
- ۲- جمهور رئيس ته د منظوري په غرض د مسلکي ، خپلواکو او نېک شهرت لرو نکو شخصيتونو له منځ څخه د ډله ييزو رسنيو د کمپسيون د رئيس او غړو او دملي راډيو ټلويزيون د ادارې دکمپسيون د رئيس او غړو، وړانديز .
- ۳- حکومت ته د ملي راډيو ټلويزيون د ادارې بودجې وړانديز
- میان خودشان بحيث رئيس انتخاب می گردد.
- (۳) شیوه انتخاب چهار نفر از ژورنالستان و جامعه مدنی به حيث اعضای شورای عالی رسانه ها و طرز کار و فعالیت این شورا توسط طرز العمل جداگانه تنظیم می گردد.
- (۴) شورای عالی رسانه ها دارای وظایف و صلاحیت های ذیل می باشد:
- ۱- طرح و تصویب پالیسی دراز مدت رسانه ای.
- ۲- پیشنهاد رئیس و اعضای کمیسیون رسانه های همگانی ، رئیس و اعضای کمیسیون اداره رادیو تلویزیون ملی از میان شخصیت های مسلکی، مستقل و دارای شهرت نیک غرض منظوری به رئیس جمهور.
- ۳- پیشنهاد بودجه اداره رادیو تلویزیون ملی به حکومت و

اوملي شوري ته دکلني رپوت
وراندې کول.

د ټوليزو رسنيو کمېسيون

دوه څلورېنتمه ماده:

(۱) د ټوليزو رسنيو د فعاليت د
لابنه تنظيم په موخه د اووتنو
مسلكي، لورپو زده كړو لرونكو او
د ژورناليزم د تجربې په لرلو او د
قومي او جنسيتي جوړښت له په پام
كې نيولوسره د ټوليزو رسنيو
كمېسيون جوړېږي .

(۲) د كمېسيون څلور تنه غړي د
دريو كلونو او درې تنه نورې د دوو
كلونو لپاره غوره كېږي .

(۳) د كمېسيون غړي تر دوو څلو
زيات د غوره كيدو حق نه لري .

(۴) د كمېسيون د غړو معاش دقانون
مطابق د اطلاعاتو او فرهنگ وزارت
له بودجې څخه وركول كېږي .

(۵) د كمېسيون د كار څرنگوالي د
ځانگړې كړنلارې په واسطه
تنظيمېږي .

ارايه گزارش سالانه به شورای
ملی .

كميسيون رسانه های همگانی

ماده چهل و دوم :

(۱) به منظور تنظيم بهتر فعاليت
رسانه های همگانی كميسيون رسانه
های همگانی به تركيب هفت نفر
عضو از میان شخصيت های مسلكي،
با تحصيلات عالی و با تجربه
ژورناليزم با در نظر داشت تركيب
قومي و جنسيتي ايجاد می گردد.

(۲) چهار نفر از اعضای كميسيون
برای مدت سه سال و سه نفر ديگر آن
برای مدت دو سال انتخاب می گردد.

(۳) اعضای كميسيون بيشتر از دو
بار حق انتخاب شدن را ندارند.

(۴) معاش اعضای كميسيون
مطابق قانون از بودجه وزارت
اطلاعات و فرهنگ پرداخته می شود.

(۵) طرز كار و فعاليت كميسيون
توسط لايحه جداگانه تنظيم
می گردد.

دټوليزو رسنيود کمپسيوندندې

دري څلوربښتمه ماده:

ددغه قانون په دوه څلوربښتمه ماده کې درج شوی کمپسيون دلاندنيو دندو او واکو نو لرونکی دی:

۱- د چاپي رسنيو او ددغه قانون په اووه ويشتمه ماده کې د درج شوو مؤسسو غوښتونکو د غوښتليکونو څېړنه او دااطلاعاتو او فرهنگ وزارت ته دهغو د منظوري، ثبت اود جواز دورکولو وړاندیز .

۲- دبرېښنايي رسنيو د غوښتونکو دغوښتليکونو څېړنه او دااطلاعاتو او فرهنگ وزارت ته دهغو دمنظوري وړاندیز، د مخابراتو وزارت په موافقې د فريکونسي له ټا کلو څخه وروسته .

۳- د ټوليزو رسنيو له فعاليت څخه څارنه .

۴- له ټوليزو رسنيو څخه د

وظايف کميسيون رسانه هایهمگاني

ماده ټول چهل و سوم:

کميسيون مندرج ماده ټول چهل و دوم اين قانون دارای وظايف و صلاحيت های ذيل می باشد:

۱- بررسی درخواست متقاضيان رسانه های چاپی و مؤسسات مندرج ماده بیست وهفتم این قانون و پیشنهاد منظوری، ثبت واعطای جواز آنان به وزارت اطلاعات و فرهنگ.

۲- بررسی درخواست متقاضيان رسانه های برقی و پیشنهاد منظوری آن به وزارت اطلاعات و فرهنگ بعد از تعیین فريکونسي به موافقه وزارت مخابرات.

۳- نظارت از فعاليت رسانه های همگاني .

۴- رسيدگی به شکايت از رسانه

- شکایتونو څېړل او د هغو د حقوقي
شخړو حل کول.
- ۵- عدلي مراجعو ته د ټوليزو رسنيو
د جرمي سرغړونو لېږل .
- ۶- د ټوليزو رسنيو چلوونکو ته د
تخنيکي مشورو ورکول .
- ۷- د ملي راډيو ټلويزيون ادارې
پرڅېړنيزو، اداري او مالي چارو
باندي څارنه .
- ۸- د ملي راډيو ټلويزيون د ادارې
د بودجې تدقيق او د ټوليزو رسنيو عالي
شوري ته د هغې وړاندي کول.
- ۹- د ټوليزو رسنيو عالي شوري ته
د کلني رپوټ وړاندي کول.
- های همگانی و حل منازعات حقوقي
آنان.
- ۵- احاله تخطی های جرمی رسانه های
همگانی به مراجع عدلی.
- ۶- ارایه مشوره های تخنیکي به
گردانندگان رسانه های همگانی.
- ۷- نظارت بر امور مالی ،
اداری و نشراتی رادیو ټلويزيون
ملی.
- ۸- تدقيق بودجه اداره رادیو
ټلويزيون ملی و تقديم آن به
شورای عالی رسانه ها.
- ۹- تقديم گزارش سالانه به شورای
عالی رسانه ها.

د افغانستان دملی راډیو

ټلويزيون کمپسيون

څلورڅلوبنتمه ماده:

- (۱) دملی راډيو ټلويزيون د ادارې
د چارو د بنه تنظيمولو په مقصد، دملی
راډيو ټلويزيون کمپسيون داوو غړو
په ترکیب د دریو کلونو لپاره

کمپسيون رادیو ټلويزيون ملی

افغانستان

ماده چهل و چهارم:

- (۱) به منظور تنظيم بهتر امور اداره
راډيو ټلويزيون ملی ، کمپسيون رادیو
ټلويزيون ملی به ترکیب هفت
عضو برای مدت سه سال ایجاد

جوړېږي .

(۲) ددغې مادې په لومړۍ فقره کې د درج شوي کمېسيون په غړو کې د قوم او جنسیت د انډول له په پام کې نیولوسره یو تن دیني عالم، یو تن حقوق پوه ، یو تن مسلکي انجنیر، یو تن خبریال، یو تن مسلکي هنرمند ، یو تن د مدني ټولني استازی او یو تن دملي راډیو تلویزیون د ادارې استازی شامل دي.

(۳) ددغې مادې په دوه یمه فقره کې درج شوی کمېسيون لاندی دندې او واکونه لري :

۱- د ملي راډیو تلویزیون د ادارې د خپلواکۍ، نا پلوی او مسلکي حیثیت ساتل .

۲- دملي راډیو تلویزیون د ادارې د بودجې له تطبیقولو څخه څارنه.

۳- د ټولیزو رسنیو عالي شوري ته د ملي راډیو تلویزیون د ادارې د فعالیتونو د کلني رپوټ وړاندې کول.

۴- د ملي راډیو تلویزیون د ادارې

می گردد.

(۲) اعضای کمیسیون مندرج فقره یک این ماده با در نظر داشت توازن قومی و جنسیت متشکل از یک تن عالم دینی و یک تن حقوقدان، یک تن انجنیر مسلکی، یک تن خبرنگار، یک تن هنرمند مسلکی، یک تن نماینده از جامعه مدنی و یک تن از اداره رادیو تلویزیون ملی می باشد.

(۳) کمیسیون مندرج فقره (۲) این ماده دارای وظایف و صلاحیت های ذیل می باشد.

۱- حفظ استقلال ، بی طرفی و حیثیت مسلکی اداره رادیو تلویزیون ملی.

۲- نظارت از تطبیق بودجه اداره رادیو تلویزیون ملی .

۳- ارایه گزارش سالانه از فعالیت های اداره رادیو تلویزیون ملی به شورای عالی رسانه های همگانی .

۴- جذب کمک های داخلی و

- دپياورپتيا لپاره د کورنيو او بهرنيو مرستو جذبول.
- ۵- د ملي راډيو ټلويزيون ادارې د اساسنامې او اړوندو قوانينو د حکمونوله پلي کولو څخه څارنه.
- ۶- د ټوليزو رسنيو د عالي شوري له خوا د ټاکل شوې خپرنيزې پاليسۍ له پلې کولو څخه څارنه، په داسې توگه چې د افغانستان د ټولو خلکو د فرهنگي، ژبني او قومي تنوع بنکارندويي وکړي.
- (۴) د افغانستان د ملي راډيو ټلويزيون دکميسيون غړي د يو مناسب حق الحضور مستحق دي چې د ملي راډيو ټلويزيون ادارې له بودجي څخه ورکول کېږي .
- خارجي برای تقويه اداره راديو و ټلويزيون ملي .
- ۵- نظارت از تطبيق احکام اساسنامه اداره راديو ټلويزيون ملي و قوانين مربوط .
- ۶- نظارت از تطبيق پاليسۍ نشراتي تعيين شده از سوی شورای عالی رسانه ها به نحوی که ممثل تنوع قومی، زبانی و فرهنگي همه مردم افغانستان باشد.
- (۴) اعضای کمیسیون راديو ټلويزيون ملي افغانستان طبق قانون مستحق حق الحضور مناسب می باشند که از بودجه اداره راديو ټلويزيون ملي پرداخته می شود .

لسم فصل

هغه آثار او مطالب چې تولید ،

چاپ او خپرول یې منع دي

د ممنوعه مطالبو خپرول

پنځه څلویښتمه ماده:

ددغه قانون په اووه وېشتمه ماده کې په درج شوو ټوليزو رسنيو

فصل دهم

آثار و مطالبی که تولید، چاپ و

نشر آن ممنوع است

نشر مطالب ممنوع

ماده چهل و پنجم :

تولید، تکثیر، چاپ و نشر گزارش ها و مطالب ذیل در رسانه های

- او مؤسسو کي د لاندنيو رپوټونو او مطالبو توليدول ، تکثيرول ، چاپول او نشرول جواز نلري:
- ۱- هغه آثار او مطالب چې د اسلام د سپېڅلي دين له حکمونو او اصولو سره په توپير کي وي .
- ۲- هغه آثار او مطالب چې نورو اديانو او مذهبونو ته د سپکاوي لامل وگرځي.
- ۳- هغه آثار او مطالب چې د حقيقي او حکمي اشخاصو د سپکاوي، تحقير او د هتک حرمت لامل شي .
- ۴- هغه آثار او مطالب چې پر حقيقي او حکمي اشخاصو افترا وي او دهغوی شخصيت او اعتبار په ټولنه کي زيانمن کړي.
- ۵- هغه آثار او مطالب چې له اساسي قانون سره توپير ولري او د جزايه قانون کي جرم وگڼل شي.
- ۶- پرته د اسلام له سپېڅلي دين څخه د نورو دينونو تبليغول او ترويج.
- ۷- د تاوتريخوالي او د تيروي د همگاني و مؤسسات مندرج ماده بیست و هفتم این قانون جواز ندارد:
- ۱- آثار و مطالبی که مغایر با اصول و احکام دین مقدس اسلام باشد.
- ۲- آثار و مطالبی که موجب توهین به سایر ادیان و مذاهب باشد.
- ۳- آثار و مطالبی که موجب هتک حرمت، تحقیر و توهین به اشخاص حقیقی یا حکمی گردد.
- ۴- آثار و مطالبی که افترا به اشخاص حقیقی یا حکمی بوده و سبب متضرر شدن شخصیت و اعتبار آنان گردد.
- ۵- آثار و مطالبی که مغایر قانون اساسی بوده و در قانون جزاء جرم محسوب شود.
- ۶- تبلیغ و ترویج ادیان دیگر غیر از دین مقدس اسلام .
- ۷- افشای هویت و پخش تصاویر

قربانيانودھويت او د تصويرونو
خرگندول په داسې ډول چې ټولنيز
حيثيت يې زيانمن شي.

۸- هغه آثار او مطالب چې د ټولني
د افرادو او په ځانگړې توگه
د ماشومانو او تنكيو ځوانانو رواني
امنيت او اخلاقي سلامت زيانمنوي.

دباختراژانس

شپږ څلوېښتمه ماده:

هغه ټوليزه رسنۍ ده، چې د اړيکيو،
اطلاعاتو د راټولولو او رسولو په
برخه کې د اطلاعاتو او فرهنگ
وزارت په چوکاټ کې فعاليت کوي
او بودجه يې د هغه وزارت له لارې
تامينېږي.

دامتياز سلبول

اووه څلوېښتمه ماده:

(۱) هغه حقيقي يا حکمي اشخاص
چې يوه رسنۍ يا مؤسسه د اطلاعاتو
او فرهنگ په وزارت کې ثبتوي ،
په هغه صورت کې چې چاپي رسنۍ

قربانيان خشونت و تجاوز به نحوی
که به حيثيت اجتماعي آنان صدمه
وارد نمايد.

۸- آثار و مطالبی که به امنيت
روانی و سلامت اخلاقی افراد جامعه
خصوصاً اطفال و نوجوانان آسیب
می رساند.

آژانس باختر

ماده چهل و ششم:

رسانه همگانی است که در عرصه
ارتباط ، جمع آوری و رسانیدن
اطلاعات در چوکات وزارت
اطلاعات و فرهنگ فعاليت می نمايد
و بودجه آن از طريق آن وزارت تأمین
می گردد.

سلب امتياز

ماده چهل و هفتم:

(۱) اشخاص حقيقي يا حکمی که
رسانه يا مؤسسه را در وزارت
اطلاعات و فرهنگ ثبت می نمايند،
در صورتی که رسانه چاپی از تاريخ

د ثبت له نېټې څخه تر یوه کاله پورې او د دغه قانون په اووه ویشتمه ماده کې درج شوې برېښنايي رسنۍ او مؤسسي د ثبت له نېټې څخه تر دوو کلونو مودې پورې خپل خپرنیز فعالیت پیل نکړي، دهغوی امتیاز سلېپري.

(۲) که چېرې دامتیاز خاوند د خپرونې فعالیت دیوې دورې له پیل څخه وروسته، خپل خپرنیز کارودروي او د چاپي رسنۍ دامتیاز خاوند تر یوه کال پورې د برېښنايي رسنۍ دامتیاز خاوند او په اووه ویشتمې مادې کې درج شوې مؤسسي تر دوو کلونو پورې بیا په خپرنیز فعالیت پیل ونکړي، دهغو امتیاز سلېپري .

د بیا فعالیت په صورت کې د دغه قانون په یو دېرشمه او څلور دېرشمه ماده کې د درج شوو پراوونو په بیاتېرولو مکلف دي .

(۳) په دغه قانون کې له درج شوو حکمونو څخه د امتیاز د خاوند

ثبت الی مدت یک سال و رسانه برقی و مؤسسات مندرج ماده بیست و هفتم این قانون از تاریخ ثبت الی مدت دوسال فعالیت های نشراتی خویش را آغاز نه نمایند، امتیاز آنها سلب می گردد.

(۲) هرگاه صاحب امتیاز بعد از آغاز یک دوره فعالیت کار خود را متوقف سازد و صاحب امتیاز رسانه چاپی مدت یک سال و صاحب امتیاز رسانه برقی و مؤسسات مندرج ماده بیست و هفتم مدت دوسال مجدداً به فعالیت آغاز نه نماید، امتیاز وی سلب می گردد.

در صورت فعالیت مجدد مکلف به طی مراحل موارد مندرج ماده سی و یکم و سی و چهارم این قانون می باشند.

(۳) در صورتی تثبیت تخلف صاحب امتیاز از احکام مندرج

دسرغراوي دتثبیت په صورت کې، اړونده محکمه کولای شي د هغه د فعالیت امتیاز سلب کړي .

این قانون، محکمه مربوطه می تواند امتیاز فعالیت آنرا سلب نماید.

یوولسم فصل

متفرقه حکمونه

فصل یازدهم

احکام متفرقه

بهرنیو اتباعو ته د فلم جوړولو حق

اته څلورېننتمه ماده:

بهرني اتباع کولای شي په هېواد کې سینمايي او مستند فلمونه تولید او برابر کړي، په دې شرط چې دبهرنیو چارو له وزارت څخه پېژندلیک او د اطلاعاتو او فرهنگ له وزارت څخه یې مخکنی اجازه ترلاسه کړې وي.

په اساسنامه کې له بدلونونو

څخه خبرتیا

نهه څلورېننتمه ماده:

(۱) دټولیزو رسنیو او ددغه قانون په اووه ویشتمه ماده کې د درج شوو مؤسسومستولین مکلف دي هرډول بدلونونه چې د فعالیت په څرنګوالي یا درېدو ، پټې ، اساسنامې او پدې

حق تهیه فلم به اتباع خارجی

ماده چهل و هشتم :

اتباع خارجی می توانند فلم های مستند و سینمایی را در کشور تهیه و تولید نمایند، مشروط بر اینکه معرفی نامه از وزارت امور خارجه و اجازه قبلی وزارت اطلاعات و فرهنگ را اخذ نموده باشند.

اطلاع از تغییرات در

اساسنامه

ماده چهل و نهم :

(۱) مسئولین رسانه های همگانی و مؤسسات مندرج ماده بیست و هفتم این قانون مکلف اند هر نوع تغییراتی که در چگونگی و یا توقف فعالیت، آدرس، اساسنامه و

قانون کې په نورو درج شوو
مشخصاتو کې رامنځته کړي ،
دا اطلاعاتو او فرهنگ وزارت ته دې
خبر ورکړي .

(۲) د ټوليزو رسنيو او ددغه قانون
په اووه ويشتې مادې کې د درج
شوو مؤسسو مسئولين مکلف دي،
چې دا حصائوي معلوماتو په خاطر
د هر کال په پيل کې د خپل فعاليت
د دوام يانه دوام په اړه د اطلاعاتو
او فرهنگ وزارت په جريان کې
کړي .

د بهرنيو آژانسونو او رسنيو د

نماینده گيو مکلفيت

پنځوسمه ماده:

(۱) د بهرنيو آژانسونو او ټوليزو
رسنيو هغه نماینده گيو چې په افغانستان
کې د فعاليت هوډ لري، مکلفي دي
چې د افغانستان د اسلامي جمهوريت
د بهرنيو چارو له وزارت څخه
د فعاليت د پېژندليک په ترلاسه

سایر مشخصات مندرج این
قانون وارد نمایند، وزارت
اطلاعات و فرهنگ را در جریان قرار
دهند.

(۲) مسئولین رسانه های همگانی
و مؤسسات مندرج ماده بیست و
هفتم این قانون مکلف اند به
خاطر معلومات احصائوي در
آغاز هر سال از ادامه یا عدم
ادامه فعالیت خود وزارت
اطلاعات و فرهنگ را در جریان
قرار دهد.

مکلفیت نمایندگی آژانس ها و

رسانه های خارجی

ماده پنجاهم :

(۱) نمایندگی های آژانس ها و
رسانه های همگانی خارجی که
قصد فعالیت در داخل افغانستان
را دارند مکلف اند با اخذ معرفی
نامه از وزارت امور خارجه
جمهوری اسلامی افغانستان،

وزارت اطلاعات و فرهنگ
را کتباً از کشور مربوطه و
نوع فعالیت، مدت فعالیت و
محل آن مطلع ساخته و کارت
مخصوص خبرنگاری دریافت
نمایند.

(۲) آژانس ها و رسانه های
مندرج فقره (۱) این ماده
مکلف به رعایت حکم ماده چهل و
پنجم این قانون می باشند.

ثبت کتاب، رساله

و ناشر

ماده پنجاه و یکم :

کتاب و رساله بعد از نشر توسط
ناشر در وزارت اطلاعات و فرهنگ
ثبت گردیده و صاحب امتیاز آن
مکلف است از هر کتاب، رساله و
نشریه خود دو دو نسخه به وزارت
اطلاعات و فرهنگ و کتابخانه عامه
بفرستد .

وضع قوانین

کولوسره له اړوند هېواد او دخپل
فعالیت دڅرنګوالي او د فعالیت د
مودې اوځای په هکله په لیکلې
توګه د اطلاعاتو او فرهنگ وزارت
ته خبر ورکړي او د خبریالی.
ځانګړی کارت دې تر لاسه کړي .

(۲) ددغې مادې په لومړۍ فقره کې
درج شوي آژانسونه او رسنۍ ددغه
قانون د پنځه څلویښتمې مادې د
حکم په پام کې نیولو مکلف دي .

د کتاب، رسالې او خپروونکي

ثبتول

یو پنځوسمه ماده:

کتاب او رساله دخپروونکي له خوا
له خپرېدو وروسته د اطلاعاتو او
فرهنگ په وزارت کې ثبتېږي او د
هغو د امتیاز خاوند مکلف دی له هر
کتاب، مقالې او خپرونې څخه دوه
دوه نسخې د اطلاعاتو او فرهنگ
وزارت او عامه کتابتون ته ولېږي .

د قوانینو وضع

دوه پنخوسمه ماده:

د چاپ حق (کاپي رايټ)، دصنفي اتحاديو جوړول، د رسنيو د سرغړونو جزايي حکمونه، اعلانونه او د معلوماتو غوښتل له جلا قوانينو سره سم تنظيمېږي.

د ماليې ورکړه

دري پنخوسمه ماده:

دټوليزو رسنيو او د دغه قانون په اووه ويشتمه ماده کې د درج شوو مؤسسو له عوايدو څخه دقانون له حکمونوسره سم ماليه اخيستل کېږي. موقوتې او غير موقوتې چاپي خپرونې لدې حکم څخه مستثني دي .

دانفاذ نېټه

څلور پنخوسمه ماده:

دغه قانون په رسمي جريده کې دخپريدو له نېټې څخه نافذ دی او په نافذېدو سره يې دټوليزو رسنيوهغه قانون چې ۱۳۸۴ هجري لمريز کال د مرغومي دمياشتې په پنخلسمه

ماده پنجاه و دوم :

امور مربوط به حق نسخه برداری (کاپي رايټ) ، تشکيل اتحاديه های صنفی ، احکام جزايي تخلفات رسانه ها ، اعلانات و طلب معلومات طبق قوانين جداگانه تنظيم می گردد.

پرداخت ماليه

ماده پنجاه و سوم :

از عوايد رسانه های همگانی ومؤسسات مندرج ماده بیست و هفتم این قانون طبق احکام قانون ماليه اخذ می گردد.

نشرات چاپی موقوت وغير موقوت از این حکم مستثني می باشند.

تاريخ انفاذ

ماده پنجاه وچهارم :

این قانون از تاريخ نشر در جريده رسمی نافذ بوده و با انفاذ آن قانون رسانه های همگانی منتشره جريده رسمی شماره (۸۷۱) مؤرخ پانزدهم جدی سال

نېټه د رسمي جريدې په (۸۷۱) گڼه ۱۳۸۴ هجري شمسي ملغي شمرده
کې خپور شوی دی، لغو کڼل کېږي. می شود.